

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ**

ТЕМА : Передракові захворювання червоної облямівки губ.
Етіологія, патогенез.

ДЛЯ ЦИКЛУ : Тематичне вдосконалення «Онкологія в стоматології»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
«27» серпня 2019 року

Протокол № 1

Зав. кафедри
професор, д. мед. н.

П. М. Скрипников

Тривалість заняття – 2 години.

Мета заняття: Практичне значення вивчення даної теми базується на наступних даних. По-перше, рак органів і тканин порожнини рота та губ в 40-92% випадків передують передракові захворювання. По-друге, рак червоної облямівки губ і СОПР становить близько 10% від усіх випадків раку різних органів. При цьому особливо слід підкреслити високий відсоток (58,4% - 61,5%) запущених стадій раку слизової оболонки порожнини рота і язика внаслідок діагностичних помилок. приблизно аналогічні дані спостерігаються і серед хворих з патологією слизової оболонки порожнини рота - жителів Полтавської області.

Виховна мета: Формування у лікаря відповідальності при проведенні обстеження хворого, аналізу і синтезу результатів клінічного та допоміжних методів дослідження, визначення діагнозу, необхідність консультативної допомоги.

Обсяг повторної інформації – 80%.

Обсяг нової інформації – 20% (за рахунок диференційної діагностики захворювань та їх профілактики, нових лікувальних засобів).

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

Код елемента	№ п/п	Назва навчальних питань	Час
3.3	I	Вступне слово викладача	5 хв.
	II	Визначити обсяг теоретичних знань з теми:	
		1. Класифікація передракових захворювань СОПР і червоної облямівки губ.	5 хв.
		2. Особливості обстеження пацієнтів з передраковими захворюваннями.	5 хв.
		3. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика передракових захворювань.	5 хв.
		4. Тактика лікаря. Особливості лікування передракових захворювань.	5 хв.
		5. Основні фактори ризику. Диспансеризація.	5 хв.
	III	Прийом тематичних хворих та проведення: – клінічних методів дослідження – допоміжних методів дослідження – визначення діагнозу та заходів лікарського втручання.	1 год.
	IV	Проведення самоконтролю знань	20 хв.
	V	Підсумки заняття	10 хв.

УМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

(НЕОБХІДНА АПАРАТУРА, ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ)

1. Навчальна кімната, клінічний зал.
2. Медична картка стоматологічного хворого.
3. Обладнання та інструментарій для діагностики та лікування хворих.
4. Тематичні хворі.
5. Ілюстрації з теми, відеоматеріали.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ТА СТУПІНЬ ЇХ ЗАСВОЄННЯ

№ п/п	Назва навичок	Ступінь опанування		
		Ознайомився	Опанував	Оволодів
1	Провести клінічне обстеження хворих			+
2	Оцінити вид і стан елементів ураження СОПР			+
3	Взяти мазок-відбиток			+
4	Призначити додаткові методи дослідження, проаналізувати результат: <ul style="list-style-type: none"> - проведення мікробіологічного дослідження; - інтерпретація результатів цитологічного дослідження; - читання рентгенологічне, КТ, МРТ досліджень;		+	
5	Тактика лікаря-стоматолога у комплексному лікуванні хворого			+
6	Здійснити динамічне спостереження за станом хворого			+

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Самоконтроль.
2. Складання схеми лікування згідно встановленого діагнозу.
3. Оцінка лабораторних та допоміжних методів дослідження.
4. Оформлення облікової та звітної медичної документації.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Методична розробка.
2. Навчальна література.
3. Текстові та відео - матеріали.
4. Ситуаційні задачі за темою.

ХАРАКТЕР І ОБСЕМ НАВЧАЛЬНО Ї РОБОТИ ЛІКАРІВ – КУРСАНТІВ ПОЗА СІТКОЮ РОЗКЛАДУ З ДАНОЇ ТЕМИ

1. Самостійне вивчення тематичної літератури.
2. Скласти схему диференційної діагностики.
3. Написання рефератів, доповідей.
4. Відповіді на ситуаційні задачі.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Соловьев М.М. Профилактика рака органов полости рта / М.М. Соловьев. // Форум практикующего стоматолога. – 2013. - №5 (11). – С. 4-13.
2. Фармакотерапія в стоматології: навчальний посібник / Бобирьов В.М., Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Рябушко М.М. – Винниця: Нова Книга, 2014. – 40-41, 88-92.
3. Довідник стоматолога. Методи обстеження, діагностика, клініка, лікування. / [Кононенко Ю.Г., Рожко М.М. та ін.] посібник реком. студентам стоматологічних факультетів, інтернам, лікарям-стоматологам загального профілю . - 2013 р., 386 с.
4. Максименко П.Т. Затруднения в диагностике заболеваний слизистой оболочки полости рта, губ, языка: учебное пособие [для врачей-интернов, курсантов-стоматологов, терапевтов, семейных врачей] / П.Т. Максименко, А.П. Шейко. - Полтава: Полтавский литератор, 2012.- 120с.
5. Стоматологія у двох книгах. Книга 2: підруч. Для лікарів-інтернів стомат. факультетів післядиплом. освіти, магістрів, аспірантів, клін. ординаторів, лікарів-стоматологів / [Рожко М.М., Попович З.Б., Скрипников П.М. та ін.]; за ред .проф. М.М. Рожка.- К.: ВСВ Медицина, 2013.- 992с.
6. Ураження шкіри обличчя та слизової оболонки порожнини рота вірусом простого герпесу I типу (клінічні прояви, діагностика, методи лікування, профілактика): навч. пос. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рів. акред. лікарів-стоматологів, дерматологів, педіатрів, сімейних лікарів, лікарів інших спеціальностей і лікарів-інтернів / Скрипников П.М., Іщейкін К.Є., Кайдашев І.П. та ін.; ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013. – 84с.
7. Індивідуальні та вікові клініко-морфологічні особливості слизової оболонки органів ротової порожнини: навч. посіб. / Скрипников П.М., Скрипнікова Т.П., Шинкевич В.І., Товма В.В.; ВДНЗУ “УМСА”. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2016. – 102 с.

Підпис автора методичної розробки _____ доц. Хміль Т.А.

Дата складання розробки «__» _____ 2019 р.

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № _____

Тести вихідного рівня знань

1. Згідно з класифікацією передраку на слизовій оболонці ротової порожнини дооблігатних належить:

- A. Післяпроменевиї стоматит.
- B. Папілома у стадії зроговіння.
- C. Лейкоплакія, верукозна форма.
- D. Лейкоплакія, ерозивно-виразкова форма.
- E. Еритроплазія Кейра (хвороба Боуена).**

2. Хворого К-, 48 років, стоматолог для підтвердження діагнозу направив на патогістологічне дослідження. Результати біопсії: поліморфізм клітин остистого шару, поява гігантських, багатоядерних клітин, збільшення кількості мітозів, явища паракератозу. Яка тактика стоматолога у разі виявлення хвороби Боуена:

- A. Видалити плямисто-вузликові утвори.
- B. Призначити короткофокусну рентгенотерапію.
- C. Провести консервативне лікування.
- D. Направити на лікування в онкодиспансер.**

3. Хвора М., 37 років, звернулася до стоматолога зі скаргами на новоутворення червоної облямівки губи, що погано загоюється і з'являється в іншому місці. Об'єктивно: ерозія овальної форми, не кровоточить, поверхня м'ясисто-червоного кольору. Місцями є засохлі кірки; погано епітелізується. З анамнезу відомо про рецидив на протилежному боці. Встановіть діагноз:

- A. Бородавчастий передрак губи.
- B. Лейкоплакія.
- C. Абразивний прекарценозний хейліт Манганотті.
- D. Обмежений прекарценозний гіперкератоз червоної облямівки.**
- E. Кератоакантома.

4. У хворого П., 47 років, на слизовій оболонці щік по лінії змикання зубів і в кутках рота — численні ерозії до 1 см у діаметрі, полігональні яскраво-червоного кольору, розміщені на гіперкератозній бляшці та мутній білуватій слизовій оболонці. Цитологічно — зроговілі клітини епітелію. Встановлено діагноз: лейкоплакія. Яка форма відповідає цій клінічній картині:

- A. Ерозивна.**
- B. Виразкова.

- C. Верукозна.
- D. М'яка.
- E. Лейкоплакія Таппейнера.

5. Для уточнення діагнозу «лейкоплакія» використовують методи дослідження:

- A. серологічний
- B. бактериоскопический
- C. імунологічний
- D. гістологічний**
- E. цитологічний